

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaranensis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

9. Qu[a]estorum eleemosynaru[m] nomen, & vsus penitus tollitur.
Indulge[n]tias, & spirituales gratias ordinarij publicent, & duo de Capitulo
fideliter eleemosynas recipient sine vlla mercede.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

3. Episcopum posse visitare illa monasteria commenda-ta, perpetuo unita alijs Ecclesijs, vel pjs locis, etiam si ipsa loca sint sub regulari protectione, refert decimum Amendar, in addit, ad recop, legum Nauarre lib. 1, tit. 6, de vi-sitat, num. 100.
4. *¶ Etiam exempta.* Visitationem vicinioris Episcopi nullo modo effugi posse, quamvis loca sint exempta, seu nullius, censuit Rot. dec. 396, p. 1, recent, & dec. 501, num. 5, p. 2, recent.
5. *¶ Ab Episcopis.* Idem ab inferioribus, Abbatibus scilicet, Prioribus, Prepositis, & alijs iurisdictionem habentibus, vt per Azor. iur. moral, p. 1, lib. 12, c. 18, vers. 6.
6. Capitulum Sede vacante non posse visitare monas-teria exempta, quia visitat Episcopus auctoritas Apostoli, resolutum Aloys. Ricc. in praxi aurea resolut. 118, num. 4.
7. *¶ Annis singulis.* Vide metrop. de officio & potest. Episcopi p. 3, alleg. 7, 3, num. 2.
8. *¶ Et cura animarum, &c.* Ecclesijs ubi cura animarum exercetur, visitari posse ab Ordinariis, etiam si illa essent Militum Hierosolymitarum, ita tamen, vt illa dumtaxat visitent, que animarum curam, illiusque exercitium & Sacramentorum administrationem recipiunt, refert decimum Armendar, d. tit. 6, de visitat, num. 102.

Monachum exercentem curam animarum in Eccle-sia unita monasterio remoueri posse arbitrio Episcopi, absque eo quod teneatur deducere causas, neque eas iustificare, tenet Sel. in select. Canon. c. 12, num. 13, attestans ita fuisse desum in Camarinus, 18. Septembris 1627.

¶ Quibus cumque appellationibus, &c. Non procedere si excedant modum, resolutum Ceuall, commun. contra commu-nes tom. 4, quæst. 897, num. 927.

9. *¶ Et si in eis vigeret obseruancia Regularis, &c.* Episcopum non debere se interponere in monasterijs, in quibus vi-get Regularis obseruancia, refert decimum Armendar, d. tit. 6, de visitat, num. 98. Ego ipse d. p. 3, allegat. 74, num. 16. Stephan. V. Veym. d. constitutio 17, num. 9. Nouar. vbi supra.

10. *¶ Quod si admoniti intra sex menses, &c.* Quando in mo-nasterijs vigeret Regularis obseruancia, monere debet Episcopus eorum Superiores ut ipsi visitent, & corrigenda corrigan, qui si intra sex menses visitare neglexerint, Episcopus ipse visitare posset, & corrige, nullo priuilegio, aut appellatione obstante, vt per Campan. d. rubric. 12, cap. 13, num. 30, quem referto d. allegatione 74, num. 16. Stephan. V. Veym. d. constitutio 17, num. 9. Lauretus de Franchis in controversia inter Episcop. & Regular. cap. 6, vers. decimo.

Quæstorum eleemosynarum nomen, & vsus penitus tollitur. Indulgentias, & spirituales gratias Ordinarij publicent, & duo de Capitulo fideliter eleemosynas recipient sine villa mercede.

C A P V T I X.

1. *Dottores de materia huius text. & abusu, ac pénis quæstorum eleemosynarum.*
2. *Eleemosynam querere quando Sedes Apost. alicui pio loco ex causa concedit, Episcopo qualiter re-scribat.*
3. *Eleemosynarum quæstori potest Ordinarius, non obstante qualicunque exemptione, incarcerare, excommunicare, &c.*

4. *Priuilegia mendicantium ne prohibeantur petere eleemosynas, sunt abrogata per hoc decretum.*
5. *Fratres mendicantes non possunt ab Episcopis pro-hibiri quominus per se ipsos in diœceſibus ubi ha-bent Conuentus, eleemosynas querant.*
6. *Regulares, qui ex institutione eleemosynas queritare solent, non tenentur petere ab Ordinariis licentia.*
7. *Indulgentia quæstuarie revocata.*

* Conc. Lat. cap. 62, sub Innoc. 3. p. cum ex eo. de pen. & remiss. Clem. abu-fonibus co-ti. & infra sef. vlt. in decreto de Indul. & fu-pat. p. 5, cap. 2.

CVM multa à diversis antea ² Concilijs, tam Lateranensi, ac Lugdunensi, quam Viennensi, aduer-sus praus eleemosynarum Quæstorum abusus remedia tunc adhibita, posterioribus temporibus redditia fuerint inutilia, potiusque eorum malitia ita quotidie magno fidelium omnium scandalo, & querela excrescere deprehendatur, vt de eorum emendatione nulla spes amplius relieta vi-deatur, statnit, vt posthac in quibuscumque Christianæ religionis locis eorum nomen, atque vsus penitus aboleatur, & nec ad officium huiusmodi exercendum, villatenus admittantur & non obstantibus priuilegijs, Ecclesijs, monasterijs, hospitalibus, pjs locis, & quibusvis, cuiuscumque gradus, status, & dignitatis per-sonis, concessis, aut consuetudinibus, etiam immemorabilibus. *y Indulgentias vero*, aut alias spirituales gratias, quibus non ideo Christi fideles decet priuari, deinceps per Ordinarios locorum, & adhibitis duobus de Capitulo, debitis temporibus & populo publicandas esse decernit. Quibus etiam eleemosynas, atque oblata sibi charitatis subsidia, nulla prorsus mercede accepta, fideliter colligendi facultas datur, vt tandem celestes hos Ecclesijs thesauros non ad quæstum, sed ad pietatem exerceri, omnes verè intelligent.

1. *Vide Nauarr. de orat. miscel. 66, num. 2. Henr. in summ. lib. 7, cap. 19, à princip. Quarant. in summ. Bullarij, verb. Archiepiscopi auctoritas, vers. 26, in fine, Fr. Emman. quæst. regu-l. tom. 2, quæst. 57, art. 7, & quæst. 98, art. 1. Paul. Fufc. de vi-sitat, lib. 1, cap. 30, ex num. 34. Aules ad cap. 51. Prætorum, Auendan. de exequendis mand. lib. 2, cap. 30. Mich. Timoth. de Eccles. vitiana, lib. 1, tract. 2, cap. 12. Perez 4, 2, 11, 8, lib. 1, or-din. pag. 162, col. 2. Zerol. in praxi Episcop. part. 1, verb. quæsto-res, p. facet, p. simili praxi part. 2, cap. 3, num. 47, vers. Indulgen-tias, Galet. in margarita casuum conscient. verb. eleemosyna 1. Aloys. Ricc. in praxi aurea resolut. 290. Iul. Lauor. de indul-gent. p. 2, cap. 12. Vgolin. de officio Episcopi ca. 8, §. 4, num. 6, met-ispum in similis tract. part. 3, alleg. 109. & de offic. & potest. Pa-rochij cap. 16, num. 25.*

2. *a. Nec ad officium huiusmodi exercendum, &c.* Quando Sedes Apostolic, rationabilis ex causa con-cedit alieui pio loco vt possit eleemosynam quere-re, Episcopo ordinario rescribit per hæc verba.

& eleemosynas, quæ in tua ciuitate & diœcesi pro vnu dicisti Hospitalis dabuntur, permittas, dummodo persona, quæ colligent eas, honestæ vita, & spectatæ Religionis, & tuo iudicio approbatæ sint, minimeq; participes datarum eleemosynarum, & quæstorum nomen nullo modo gerat, sed simpliciter eleemosynarum collectores nuncupentur, quique non publicent villas indulgentias, nec concionen-tur, nec circumferant sua priuilegia, nec reliquias, nec minis, aut imprecactionibus inducant fideles ad eleemosynam, non campanellam, aliaque instrumenta similia quædam quæstorum insignia ferant, pulsante ad excita-nandas personas, non petant eleemosynam tanquam debitam aut solitam, nec villa arte (etiam pretextu dicendi orationes S. Antonii, aut alterius Sancti, vel alter) extorquent pecuniam, sed simpliciter, per modestiæ, & cum

cum omni dexteritate petendo eleemosynā pro sustentatione dicti Hospitalis, recipient tantum quod sibi liberius offertur, neque super his eleemosynis ullam conuentione quoniam modo faciant, etiā in utilitatem dicti Hospitalis. Diligenter autē curabit Amplitudō tua, ut hac omnia ritè obseruantur, & ad id diligenter animaduerat, immo (quo etiam Sanctitas sua conscientiam tuam grauari voluit) aduigilabit ut quicquid dictarum eleemosynarum nomine fuerit collectū, id totum in vsum tantum ipsius Hospitalis, & non in aliū conviertatur. Ex quo rescripto requisita plura quae ad colligendas eleemosynas interueniri debent in personis ad hoc deputatis, colligunt Zerol. d. verb. questores, & Franc. Leo in thesauro fori Eccles. part. 1. cap. 7. num. 30. vers. questor. In Hispania autem priuilegio Alexandri VI. ad petitionem Catholicorum Regum Ferdinandi & Elīzabeth sunt deputata certa persona, ut bene & diligenter examinent, an sint verē littera, quibus extorquent eleemosynas huiusmodi quæstuarij, quod priuilegium refert ad litteram Azeued. l. 37. tit. 6. lib. 3. noue recop.

3. Non obstantibus priuilegijs, &c.] Ordinariū non obstante qualicunque exemptione posse incarceratedare, excommunicare, & castigare huiusmodi eleemosynarum quæstores, prout expedire fuerit arbitratus, resolut Erafm. à Cochier de iurisdict. ordinari in exemptos p. 2. quest. 45. num. 96. quem refero d. par. 3. alleg. 109. num. 5. in fine.

4. Priuilegia medicantium ne prohibeantur petere eleemosynas, non sunt abrogata per hoc decretum Concilij, quia in eo tantum abolentur quæstores qui prædicant, vel publicant indulgentias concessas his, qui manus adiutrices porrexerint pīs locis, pro quibus petunt eleemosynam, non vero in mendicantibus pro sui sustentatione quæstuantibus, iuxta quoddam decretum Pī V. reuocantis similes indulgentias quæstuaris concessas porrigitibus manus adiutrices pīs locis, ut per Fr. Emmam. d. 10. 2. q. 52. art. 7. Sanch. in precepta Decalogi tom. 2. lib. 7. cap. 24. num. 7. Hieron. Roderic. in compendio quest. regul. refol. 59. num. 5. vbi subdit pro Ordine Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captiuorum extare duas concessiones Benedicti XII. quibus conceditur quæstus eleemosynarum

dicto Ordinis pro redēptione captiuorum.

Frates Ordinū mendicantium nequaquam posse 5. ab Episcopis prohiberi quominus per se ipsos in diocesis, vbi habent Conuentus, eleemosynas querant, sed tantum si extra loca vbi monasteria existunt, quiritare voluerint teneri suorum superiorum licentiam ordinario ostendere, resoluerunt Marc. Anton. Genuens. in praxi Archip. Neap. c. 59. num. 1. Campan. in dñers. iuris Canon. rubr. 12. c. 13. num. 134. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. p. 4. ca. 2. num. 146. Piafec. in praxi Episcop. p. 2. c. 3. num. 47. vers. quoad questiones. Ego ipse d. alleg. 109. num. 10.

Regulares, qui ex institutione, aut facultate Sedis Apostol. eleemosynas querant, aut alia mendicare possunt, non teneri petere ab Ordinariis licentiam eleemosynas per diocesim petendi, cum in electione monasteriorum haec licentia eis tacite ab Ordinariis impartiatur, ut per Aldan. in compendio canonice, refol. lib. 3. tit. 8. num. 6. attestans ita censuisse S. Congreg. Episcop. & Regul. in Venet. 6. Octobris 1597.

2. Indulgentias vero, &c.] Indulgentias omnes quæstuaris à Pīo V. vel prædecessoribus concessas, vel in posterum concedendas quibuscunq; personis & locis, pro quibus scilicet consequendis manus sunt porrigitæ adiutrices, etiam quæ que flandi facultatem quomodo libet continent, ab ipso Pīo V. renocatas esse affirunt Nauarr. consil. 79. de regular. in antiq. altis consil. 3. de pœnit. in nouis. Say. in florib. decif. sub illo tit. de Regularibus decif. 86. Galet. d. verb. Indulgentia. I. Ego ipse d. alleg. 109. num. 12.

3. Abhibitis duobus de Capitulo.] Ab Episcopo, non vero à Capitulo eligendis eis, refert decisum Iul. Lauor. de indulgent. p. 2. c. 18. num. 9. Et si quando adhibentur ab Episcopis, seu locorum Ordinariis in publicandis indulgentijs, alij sive spiritualibus gratis sine fraude tempore diuinorum officiorum eos abesse simul cum Episcopo contingat, primandos non esse distributionibus quotidianis tanquam absentes propter Ecclesiæ utilitatem ex officio sibi attributo, resolut Monet. de distribut. quotid. par. 2. quest. 8. num. 16. in ult. impressione.

4. Popula publicandas, &c.] De publicatione Indulgentiarum Papalium à Parochis facienda, vide Bert. Lucens. in praxi crim. Regul. tit. 4. ca. 34. num. 3. vers. Indulgentias item, metiupsum de Parochio c. 16. num. 19.

S E S S I O X X I I .

Doctrina de sacrificio Missæ.

1. Doctores de sacrificio Missæ agentes.

2. Stipendium licet accipere pro celebranda Missa.

3. Quod sit iustum ostenditur.

4. Sacerdos recipiens à pluribus plura stipendia pro Missarum celebratione, non potest unica Missa omnibus satisfacere.

5. Portionem etiam minimum ex eleemosynis Missarum celebrandarum, non possunt Ecclesia, & loca pīs sibi retinere.

6. Rector beneficij potest Missam per alium celebrare,

retenta sibi parte si tribuat Sacerdoti eleemosynam congruam.

7. Sacerdotes vero debent absolutè integrā eleemosynam tribuere celebranti.

8. Sacerdos qui Missam suscepit celebrandam cum certa eleemosyna, non potest eandem Missam alteri celebrandam committere, retenta sibi parte eiusdem eleemosyna.

9. Sacerdoti non licet celebrare Missas anticipatè.

10. Precepto de audienda Missa satisfacit qui horas canonicas ex obligatione recitat.

S Acrosancta ecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spīitu sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eidem Apostolicæ Sedis Legatis, ut vetus, absoluta atque omni ex parte perfecta de magno Eucharistia mysterio in sancta Catholica Ecclesia fides, atque doctrina retineatur, & in sua puritate, propulsatis erroribus, atque heresibus, conseruetur de ea, quatenus verum, & singulare sacrificium est, Spiritus sancti illustratione edocet, hæc, quæ sequuntur, docet, declarat, & fidelibus populis prædicanda decernit.